

Varčno in poceni električno ogrevanje

www.elektricnoogrevanje.si

T: 07 / 477 88 20

MySun
IR SEVALNI PANELI

K

VEČER kvadrati

Sanacija balkona
in terase

Tudi strehe
doživljajo spremembe

Zeleni prsti
v aprilu

TEMA TEDNA
Vrtni kamini
in žari

Zeleni prsti v aprilu

V prihajajočem mesecu bo postalo v zelenjavnem vrtu zelo živahno. Prve vrtnine se že lepo razraščajo, sadite in sejete lahko določene rastline, ki imajo rade nekoliko toplejša tla. Še vedno velja, da vas bo vrt nagradil z boljšim pridelkom, če s sajenjem in setvijo ne prehitete.

FOTO: PFLANZENREI.DE

ZGORAJ Posodovke iz prezimnega prostora preselite pod napušč, v drugi polovici meseca pa nastopi tudi čas za sajenje balkonskega cvetja.

V aprilu je še čas za setev graha, boba, zgodnjega zelja, brokolija, cvetače, ohrovtja. Med kapusnice lahko posadite solato, ki ne potrebuje svoje gredice. Še vedno lahko sadite česen in čebulo, čeprav je bil ugodnejši čas zanj marca, saj v hladnejših tleh ob krajšem dnevu rastlini bolje razvija koreninski sistem, tudi pridelek od zgodnjega sajenja se bolje skladišči. Običajna širina gredic, ki omogoča enostavno obdelovanje, je 1,5 metra, poudarja **Davor Špehar** iz Zelenega sveta.

"Aprila lahko sejete tudi špinačo, redkvico, vrtno krešo in rukolo ter sadite šparglje. Krompir se sadi v tla, ko se ta ogrejejo na devet stopinj Celzija. Pred pozebo lahko poganjke zaščitite z belo vrtno tkanino. Pokrivanje drugih vrtnin v aprilu ni potrebno, če jih sejete in sadite v zanje ustreznem času. S prehitro setvijo in sajenjem nič ne pridobite. Če želite hitrejši pridelek, razmišljajte o rastlinjaku," opozarja Špehar.

KORENČEK, POR, FIŽOL

Korenček je najbolje sejati sredi aprila, ko se zemlja že ogreje. Peteršilj sejete od sredine aprila naprej. Ob zgodnjih setvah v hla-

dno zemljo se lahko zgodi, da bo treba sejati ponovno, podaljša se tudi čas kalitve.

Sadite pora za zgodnje poletje presadite na prosto, ko so visoke dobrih 15 centimetrov. Za jesensko in zimsko pridelovanje ga sejte na vrt od aprila do maja. Rdečo peso sejte na grede od začetka aprila do konca julija. Sladko koruso pa od sredine aprila naprej.

Konec aprila je primeren za setev nizkega fižola, kasneje tudi čičerke, ki ne zahteva veliko vode. Seme nizkega fižola pred setvijo čez noč namočite v mlačno vodo, kamilični ali žajbljev čaj. Za kalitev potrebuje topla tla. Če ga sejete prehitro, bo vznik slabši, sadike slabotnejše in bolj dovzetne za bolezni," pojasnjuje Špehar.

Sadite zelene sadite od aprila do junija. Čas je tudi za blitvo. "Blitve ne sejte na gredice, kjer ste gojili rdečo peso in špinačo, saj so te vrtnine sorodnice. Sejete in sadite tja, kjer je rasel krompir, dober predhodnik je tudi korenje," zatrjujejo v Zelenem svetu.

PLODOVKE V ZAVAROVANE PROSTORE

V rastlinjake, nikakor pa ne na vrt,

lahko že v prvi polovici aprila sadite paradižnik, papriko, kumare, jajčevce in druge plodovke. "Paradižnik lahko posadite v zastekljen balkon. Ta naj bo podnevi odprt, zvečer ga zaprite. Premer in globina lonca za sajenje paradižnika naj bosta 60 centimetrov. V dovolj veliki posodi bo tudi manj težav z zalivanjem," zagotavlja Špehar.

PRIVLAČNE POSEBNOSTI

Spremembe so edina stalnica v življenju. V nekaterih primerih se jim je težko prilagoditi, v drugih težko upreti. Prav na vrtu vam lahko spremembe in novosti prinesejo veselje. **Sonja Glavač** iz podjetja Vrtko med preizkušeni zanimivostmi, ki jih je vredno imeti na vrtu, izpostavi kiwano,

pepino, andske jagode, mehiško kumarico, grenko melono in tomato in ginetato. Resda morajo biti našteje rastline aprila še v varnem zavetju rastlinjakov, vendar jim že zdaj na gredah rezervirajte sončen prostor.

- **Kiwano** ali **afriška bučka** je kumari podobna rastlina, ki izvira iz južne Afrike. "Plodovi so veliki približno 15 centimetrov, ko dozori, se obarvajo oranžno. Užitna je notranjost ploda, ki ima aromatičen in osvežilen okus. Priporočljivo ji je priskrbeti oporo. Je nezahtevna za vzgojo," razlaga Glavačeva.

FOTO: VRTKO

KORISTNI NASVETI

VARSTVO RASTLIN ŽE NA ZAČETKU SEZONE

Primož Brezovec in **Davor Špehar**, strokovnjaka Zelenega sveta:

"Čebulna muha velja za najhujšega škodljivca čebule, zato jo do sredine maja prekrijte s prekrivali. Nad njo je dobro postaviti ogrodje, ker ne mara ploskega pokrivanja. Za oporo raznim vrtnim tkaninam uporabite leskove šibe ali loke, ki jih kupite v trgovini. Prekrivati začnite v času cvetenja česen in višenj.

Pazite, da v vrt s sadikami ne занesete solatne plesni. Solatna plesen se razvija tudi v toplih gredah in rastlinjakih, če je preveč relativne vlage. Na vrtu lahko v aprilu opazite tudi strune. Preglavice lahko povzročajo tudi voluharji, zato sadno drevje sadite v mreže in na vrt namestite pasti za voluharje in odvrčala. Morda boste opazili tudi listne uši na špinači in sadnem drevju po olistanju. V tem primeru uporabite ekološke pripravke za zatiranje škodljivcev. Marelice pa v času cvetenja škropite proti cvetni moniliji."

FOTO: ZELENISVET

NASVETI STROKOVNJAKINJE

POSEBNEŽI POTREBUJEJO TOPLOTO

Sonja Glavač, univ. dipl. inž. agronomije, iz podjetja Vrtko: "Po ljudski modrosti je za sajenje občutljivih vrtnin, med katere denimo spadajo kiwano, pepino, andska jagoda, mehiška kumarica, grenka melona ter tomtato in ginetato, najbolje počakati do sredine maja, da minejo ledeni možje. Nočne temperature morajo biti vsaj 10 °C in tla ogreta na najmanj 15 °C. Omenjene rastline sadite v bogata tla. Za gnojenje tal lahko uporabite briketirana ali organska gnojila. Za kasnejše dognojevanje, čez nekaj tednov, ko se rastline dobro vrastejo v tla, je primerno vodotopno specialno gnojilo za plodovke. Rastline v času rasti redno zalivajte in dognojujte. Še posebno pozornost posvetite rastlinam, posajenim v loncih. Sicer pa je dobro vedeti naslednje:

FOTO: ROBERT BALEN

- Če sadike kupite prej, jih postavite na svetlo mesto z nočno temperaturo vsaj 10 °C.
- Kiwano, mehiška kumarica in grenka melona so bujno rastoče rastline, ki potrebujejo podobno oporo kot kumare.
- Andske jagode in pepino prezimijo v temperiranem prostoru.
- Ko jeseni prenehate obirati paradižnike na tomtatu, rastlino odrežite in počakajte še deset dni, da krompir v zemlji dozori."

- **Melonasta hruška ali pepino** spomladi modro zacveti, konec avgusta pa dozori - plodovi, ki po okusu spominjajo na melono. Pepino posadite na sončno, toplo in zavetno lego, lahko tudi v velik sadilni lonec. Prve plodove boste obirali konec avgusta. Plod olupite in ga uporabite v sadni solati.

FOTO: VRTKO

ki. Uporabni so sveži ali kuhani v kompotu in marmeladi," razkrije sogovornica.

- **Mehiška kumarica** je bujna ovijalka. Razvije veliko majhnih plodov (2,5 centimetra), ki po okusu spominjajo na kumarice, le da so bolj aromatični in malce kiselkasti, poudarjajo pri Vrtku. Rastlina je zelo odporna proti boleznim in nezahtevna za vzgojo. Plodovi so primerni za osvežilen prigrizek ali kot dodatek solatam. Okusni so tudi vloženi v kis.

FOTO: VRTKO

- **Andske jagode** so zaradi nekoliko povešave rasti primerne za sajenje v košarici in skoraj meter dolgih poganjkih tvorijo množico oranžnih jagod, ki dozori - jeseni. Rastlina najbolje uspeva na sončnem, rahlo zaščitenem mestu. Plodovi so izredno sladki, z okusom po ananasu in pasijon-

FOTO: VRTKO

FOTO: VRTKO

ZGORAJ Bradavičasti plodovi grenke melone zorijo od septembra do novembra.

rijo med septembrom in novembrom. So grenki, a zdravilni in zelo malo kalorij. Grenka melona znižuje povišano vrednost sladkorja v krvi, znižuje krvni tlak in holesterol, deluje blagodejno na prebavo. Zaradi zdravilnih učinkov jo nekateri omenjajo kot zdravilno rastlino prihodnosti. Na voljo sta različici z zelenimi in belimi plodovi."

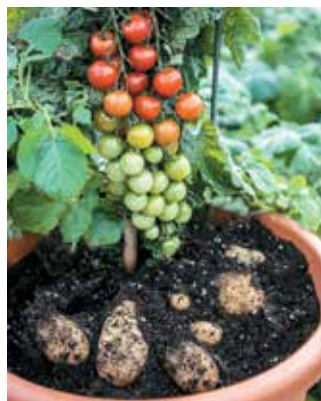

FOTO: VRTKO

ZGORAJ Tomtato vas bo razveseli s pridelkom nad in pod zemljo.

- **Tomtato** je češnjev paradižnik, cepljen na krompir. "Paradižnik in krompir pripadata družini razhudnikovk in sta po naravi kompatibilna. Za cepljenje so odbrane izključno brezvirusne rastline, brez GSO. Cepljenje je opravljeno ročno," poudarja Glavačeva. Rastlino lahko posadite v večji lonec, na gredico ali v rastlinjak. Enako velja za **ginetato** - to je jajčevčev, cepljen na krompir.

SPOMLADANSKO CEPLJENJE SADNEGA DREVJA

Sadno drevje precepimo, kadar z izbrano sorto sadnega drevesa nismo povsem zadovoljni in sorta ne daje pričakovanega pridelka, pojasnjuje **Primož Brezovec** iz

Zelenege sveta. "Na eno drevo lahko cepite več različnih sort, kar je dobra rešitev na manjših površinah. Sorte, ki niso samooplodne, precepite, da omogočite opratev.

Na drevo slive lahko cepite več različnih sort sliv, vendar takšnih, ki zorijo ob približno istem času, zaradi lažjega varstva rastlin pred boleznimi in škodljivci. Nekateri zbiratelji na ta način ohranjajo sorte, ki bi sicer izginile iz vrtov in sadovnjakov. Upoštevati je treba pravilo kompatibilnosti med vrstami in tudi sortami, ki jih cepite na izbrano podlago ali drevo. Pred cepljenjem se je dobro posvetovati s strokovnjaki, ki bodo razkrili, katere sadne vrste se med seboj lahko cepijo," poudarja Brezovec. Cepljenja se lotite, ko so drevesa v soku. Takrat zlahka ločite lubje. "To je lahko že pred cvetenjem, zagotovo pa v času cvetenja. Cepič, ki ga boste cepili, naj ima dve do tri očesca (brste), ko ga cepite na podlago. Cepičev v tem času ne nabirajte, pripravljeni morajo biti že v času mirovanja," svetuje Brezovec.

Priporočeni načini cepljenja so angleška kopulacija in cepljenje za lub. Obstajajo tudi načini, kot so žlebičkanje in cepljenje v razkol. Brezovec svetuje: "Cepljenje za lub uporabite, ko je cepič ožji od podlage, na katero cepite. Cepite lahko tudi na debelejšo vejo ali mlajše drevo. Izberite dva do tri cepiče in jih vstavite za lub. Po cepljenju rano in vrhove cepičev zamažite s cepilno smolo.

Za cepljenje potrebujete oster cepilni nož, ki ga predhodno nabrusite in zgladite na usnjenem

FOTO: SHUTTERSTOCK

ZGORAJ Cepljenje na zatič

FOTO: GARDENWEB.COM

ZGORAJ Način cepljenja, imenovan angleška kopulacija

pasu. Cepiče in podlago zalepite z električarskim izolirnim trakom. Izolirni trak odstranite dva do tri mesece po cepljenju. S cepilno smolo zamažite rane in vrh odrezanega cepiča, da preprečite izhlapevanje vlage iz cepiča in zastajanje vlage v spojih."

talno vlago, ohranite čiste plovce in delno preprečite glivične okužbe. Jagode radi napadejo polži, pri glivičnih okužbah pa siva plesen na plodovih in listne pegavosti. Liste, na katerih, opazite znake pegavosti, v obstoječih nasadih spomladi odstranite, ko čistite nasade jagod," še dodaja Primož Brezovec.

SAJENJE IN IZBIRA SORT JAGOD

Aprila je zelo ugoden čas za presajanje jagod. "Vrstna in medvrstna razdalja naj bosta 30 centimetrov. Poprej gredice dobro pognojite z gnojili za jagodičje in zrelim kompostom. Po sajenju je zelo koristno odtrgati prve cvetove, da rastlina ne slabi v začetnem razvoju. Jagode zastirajte s slamo pred poletjem, da vzdržujete

OKRASNE RASTLINE

Aprila je primeren čas za presajanje številnih trajnic in okrasnih grmovnic - od vrtnic do grmovnic za žive meje. Tudi rez žive meje opravite v aprilu. Če bo vreme stabilno, lahko v drugi polovici meseca v korita že sadite balkonske rastline, ki naj bodo prva dva tedna dobro zaščitene - takrat

jih bodisi postavite v rastlinjak bodisi pa ob hišo in jih, če bodo napovedane nizke temperature, zvečer pokrijte z vrtno pokrivalko. Nikakor pa korit s presajenimi in občutljivimi balkonskimi rastlinami ne postavljajte v temne prostore, denimo garaže ali na podstrešja, ker potrebujejo svetlobo in bodo v temi listi začeli hitro rumeneti, rože pa propadati.

Dokler se vremenske razmere ne umirijo, lahko izkoristite dneve za presajanje vseh vrst lončnic in posodovk - slednje postopoma privajajte na življenje na prostem. Pri presajanju pazite, da bo rastlina posajena enako globoko ali zgolj kak centimeter globlje kot prej, z gnojenjem pa počakajte vsaj kakšen mesec.

JASNA MARIN

FOTO: SHUTTERSTOCK

ZGORAJ Zgodnja solata že lepo uspeva na vrtu. Marsikdo jo sadi na posebno gredico, čeprav zelo dobro uspeva tudi kot vmesni posevek med drugimi, zlasti višje rastočimi vrtninami.

FOTO: SHUTTERSTOCK

ZGORAJ Vrstna in medvrstna razdalja pri sajenju jagod naj bosta 30 cm. Sadite v tla, bogata s hranili, kjer vsaj tri leta niso rasle jagode.

ZELENI DOGODKI

K

BOTANIČNI VRT UNIVERZE V MARIBORU

- 15., 16. in 17. aprila: tridnevne VELIKONOČNE DOGODIVŠČINE
- 19. aprila ob 17. uri: VRTNARSKA OPRAVILA SPOMLADI - praktični prikaz s Simono Trčak Zdojšek
- 22. aprila ob 10.30: družinska delavnica na dan Zemlje OPLETANJE Z VRBOVIMI VEJAMI

MOZIRSKI GAJ

- od 26. aprila do 2. maja: 39. SPOMLADANSKA RAZSTAVA TULIPANOV

BOTANIČNI VRT UNIVERZE V LJUBLJANI

- 5. aprila ob 17. uri: delavnica BUTARA ZA CVETNO NEDELJO
- 11. aprila ob 17. uri: delavnica za otroke DRAG KOT ŽAFRAN
- 19. aprila ob 17. uri: delavnica IZDELOVANJE PLETENIH OPOR

Nakupovanje rastlin iz domačega naslonjača!

tel. 08/385 98 03
www.floraexpress.si
info@floraexpress.si